

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felölös szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohánytőzsdeknél.

Aranyifjuság.

Az emberi erőnek kettős megmaradása van: az egyik az, melyet a hit tesz bizonyossá, a másik az, melyet mint fejlődést mutat be a történelem. Az elmúlt élet összegeződik abban a munkában, melyet az ember elvégzett. A kifejtett egyéni erő tényezőjévé lesz az összesség munkájának. Az emberiség úgy folytatja magát mint az erdő. A vén fák kidűlnék, földé halnak. De ezek a nagy energia-tömegek nem vesznek el. Életté termékenyítik a földet s egyik vegetáció hullájából egy másik, megújult, gazdagabb élet fakad ki. A munka, a gondolat, melyet kiélisz magadból, az erkölcsi erő, melyet kifejtesz, nem vész el rothadó velődél és nem csak ott lesz érték, hol hited a legfelsőbb célt keresi. Megmarad az az erő itt is, az utánnad jövők munkájában, tisztultabb erkölcsi felfogásában, szélesebb látókörében. Az az energia, mely egy-egy nagy egyénből kiárad, mintegy növekedve vibrál végig a nemzedékek során. Szent Ágoston ereje még most is ezer meg ezer gyöngye szárnyat visz ég felé s a Jean D'Arc lélekéből kiáradó meleg még most is ott lappang mindazok szívében, kik olyan hittel tudnak szeretni, hogy hőssé lesznek általa.

Mivé éli át erejét a mi aranyifjuságunk?

Mikor az éjjel hajnalá szürkül, a kávéházban nem hal ki az élet. Szemérmetlen, ingerlő dallam táncol még a cigányok hegedűjén is, hogy végkép kivetkőztesse arcából a benn dózsáló társaságot. S ez a társaság a város aranyifjusága, a jövő, melyben mindenki szeret szebb életet remélni.

Nézzünk be ebbe az erkölcsi latinába. A kassza mellett a zsidó gazda ül s nézi, hogy züllik neki vagyont egy kifáradt faj beteg generációja. Hisz ezeknek az ifjaknak minden bűne pénzé lesz az ő zsebében s ezek ronlása az ő fiát talán képviselővé, államtitkárrá, vagy ki tudja mivé emeli. A sárgaföldig pezsgőteltetel kaszír-nőből meztelen nóták szemérmellenkednek ki. Körülötte 8—10 fiatalember hadonáz és ordít. Egyik már csak káromkodni tud, egy másik pedig, akiben a pezsgő nemesi büszkeséggé gőzölgött, megholt őseinek neveit bőfögi a fojtó levegőbe. Négy józanabb pajtas egy sarokasztalhoz tilt félre ferblizni.

Mi a természetrajza ezeknek állattá szeszelt alakoknak, akik most a legnagyobb ámitást követik el: azzal csalják magukat, hogy mulatnak?

Két elem van köztük: 1) régi dzsentr

családok fiai, 2) urrá tülekedett polgárcsaládok reménységei.

Az első több századot áturaskodott fajnak a marionettjei. Őseik harcósok és jogászok voltak születésüknél fogva. Verekedtek, ha külellenség jött, vagy ha pártok marakodtak közös konc felett. Békében a megyegyűléseken vágták egymás fejéhez a paragrafusokat s ha ezek nem voltak elég súlyosak, az ómos botot. És hogy a fejlődés folyamán a verekedések és sérelmi esetek megriktultak, az üressé lett életet mindinkább csak a bor, a kártya s a vadászat töltötte be. Ha az Árpád-kori nemes életét összegezte az a fegyverzet és az a ló, melyet sirjába ástak, ezeknek a dzsentriknek a sirjába egy agárt, egy pezsgős üveget s egy rideg állt kellene ásni, nehogy unatkozó lelkük visszajárjon a földre. A birtok pedig pusztul, élelmes idegen faj keríti karmaiba a magyar földet, a világot új társadalmi erők gyurják ujja: ő megmarad tudatlannak és urnak, míg beadja az utolsó bankot s elkáromkodja utolsó káromkodását.

És mos titt vannak a fiaik. Testbe fulladt lelküket nem érdeklik az új formába lépő emberiség problémái. Utolsó rángatózásai egy 300 évig vigadó fajnak. A vagyton már elfogyott, de a protekció, az erkölcsi puhányoknak s szellemi inwali-

Farsangi história.

— A Fejérmegyei Napló eredeti tárcája. —

Ezt is Kovács Á. Sándor barátomtól kaptam. A mint a multkor, úgy most is őt magát beszéltem. Méltóztassék elképzelni az ő szimpatikus arcát, behelgően kedves mesenondó képességét sűrű füstgomolyagba burkolva. Beszél: — Van már vagy husz esztendeje. Azok az urak, akik ma megfontolt lépésekkel, melegt téli sapkákkal és szemfogak nélkül ballagnak az utcán, akkoriban virágjukban voltak, mint a tők, a mulatos, kikapós kedvükről legendákat lehetne mesélni. De hagyjuk, hiszen ők maguk már az unokáik miatt is sokat adnak rá, hogy komolyaknak és okosoknak tartsák őket.

Az egyik farsangi napon történt. Részint szolid természetemnél fogva, részint mivel napos voltam —

— ... Talán inkább az utóbbi.

— ... No Isten neki, tegyük fel, hogy az utóbbi miatt, szóval otthon valék. A patikát bezártam, lefeküdtem s újságot kezdtem olvasni. Egy rémes história izgatta akkor a kedélyeket. Strassburgban rablók éjjel fölkeltek a patikust azzal a neszszel, hogy gyógyszerért jönnek. A szerencsétlen ember léprement, kinyitotta az ajtót s a gonosztevők kegyetlen meggyilkolták és kirabolták. Az eset egész terjedelmében és borzalmas részletével volt leírva. Ludbóros lett a hátam.

— Pardon! kijavítok: libabőrös, hiszen te is ifjú valál akkor még és bohó.

— Ne veszekedj, ne zökkents ki a hangulatból. Szóval a képzeltető legostobább hangulattal készültem az éjjeli nyugálmomra. Hogyne!

hát melyik patikus nincs kiteve ennek a szörnyű esetnek. Lefekszik ártatlanul és nyugodtan, egyszerre csöngetnek, tessék, kefél fel pörnadról —

— ... Özveggy Pótkainé — kottyantam bele.

— Javíthatlan! foryant fel Sándor barátom de azért folytatta a beszédet. Ékesen kiszinezve, hogy miként fekszik le a patikus ártatlanul és nyugodtan s aztán azon veszi magát észre, hogy holtnak kel fel.

— A strassburgi eset szörnyen hatott rám. A szerencsétlen patikus véres tetemét ott állott folyton a szemem előtt. Hiába fordultam jobbra, balra vagy hanyait, sehogyse bírtam előle menekülni. Megpróbáltam az egyszerűget mörzsolni s kompromittáltam a számtalan tudományomat. Ezen aztán annyira röstelkedtem, hogy lángba borult az arcom: szóval még kevésbbé tudtam aludni. Próbáltam a miatyánkot előlöl hátrafelé és hátulról előrefelé, magyarul és németül... hiába minden, az álmom úgy kerülte a szememet, mintha más dolga se volna. Végre elaludtam. Nem tudom meddig tartott az ártatlanok álma, de egyszerre álmodni kezdtem. Valaki rázta az éjjeli csengőt. A csengő éles csengése valami álomba szövdött át — újra a strassburgi patikus állott előttem, a mint siri, fájó hangon könyörgőve fordult hozzám segítségért. Mutatta fején, keblén a nyilt sebet, a sürtin bugyogó piros-fekete véret s kért, hogy mentsem meg ifjú életét kegyetlen gyilkosainak körmei közül. Még öntudatlan állapotban voltam s az éjjeli szekrényemen levő revolverért nyultam. Ez a mozdulat visszahozott a valóság birodalmába. Strassburgi kollégám eltűnt s én lassan tudatára jutottam annak, hogy a saját ágyamban Fehérvárott vagyok. A csengő azonban csengett eszeveszetten. Nem sok időm volt, azért gyorsan világot gyújtottam s öltözni kezdtem. Megnéztem az órát: épen félég volt.

A kísértetek órája. Mikor kívül észrevették, hogy a szobában világosság van, abbaagyták a csengetést. Gyorsan öltözni kezdtem. Hirtelen azonban borzasztó csüggedés veit rajtam erő. Valami azt szuggerálta, hogy strassburgi kollégám szörnyű sorsa vár rám. Leültem az ágyam szélére, megtörültem gyöngyöző homlokomat s gondolkodtam: kimenjek-e, vagy sem? Utóvégre senki se kötelezhet arra, hogy ifjú életemet egy pár gaz bandita prédájának dobjam oda? Nem azért névelt az édes anyám, hogy egy két pénzéhes farsangi lump az én életem árán fizesse ki a báiban csinált cekkjét. Amint a szememet eltakartam strassburgi kollégám megjelent előttem, fölemelte a véres kezét s figyelmeztetett, hogy az ő sorsa az én sorsom lehet. Szegény anyám, ha tudta volna, ezért bizony nem szült volna engemet.

A csengő odakünn újra megszólalt. Gyilkosaim, úgy látszik, sokallták már a halálra való készülődéseimet. Keresztet vetettem magamra, hamarosan magamra kaptam a szükséges ruhadarabokat s kiléptem a patikába. Hideg volt. A helyiség alaposan kihűlt. Dideregetem. Epen jó milió a meghaláshoz.

Kinyitottam a patika ajtaját. Két sötét alak lépett be. Szinte a lélekzetem is elállott. Úri forma embereknek látszottak, ambar az arcukat a legélesebb vizsgálódás mellett se voltam képes kivenni. A sapkát a szemékre húzták, a gallérjuk pedig a fülükön felül ért. Valami köszönését mormogtak, de abból értemmit is valmit, nem is. A sapkát, minden udvariasság melőzésével, kónokul a fejükön hegyták. Sietve hátrafelé húzódtam, hogy a pült köztem és közöttük legyen, hogy legalább némileg véde legyen gyilkos szereszaik elől. Ambar ha revolverrel vannak ellátva, hamarosan végeznék vellem. De — egy gondolat szókelte az agyamba — akkorra zajt

Mai lapunk 6 oldal.

du soknak, ez a hatalmas szakszervezete besegíti őket egy sinecurába. Egész életüket pezsgős üveg, kártya, vadászkutya s erényét csapraütő fehérszemély butorozza be. A szinmű irodalom érdekli őket, amennyiben összefüggésben van egy-egy cédá színész nő hiányos öltözékével, meg az újság, ez a szellemi tubákos szelencék, honnan pölitikai bölcsességet szippantanak, amit aztán minden percben kitűszszenhethetnek. Azt az energiát, amit a fiatal élet oly gazdagon önt az izmokba és az agyvelőbe, átüllik fizetetlen váltókká, ver-betegséggé, életunalomná. Végső képviselői egy multtá haló típusnak.

A többiek urra küzködött polgárok fia. Nagypajuk még vasszorgalommal kezelte az árt, az ollót vagy más kenyeret adó szerszámot. Az utód növekedett erővel törte magát a vagyonért s el is érte azt. Fiát azonban már urnak nevelte s a fia uraságában akarta elfelejteni polgári származását. Drága pénzen vesz tehát meg mindent, amivel fiát urrá kenheti: szép ruhát, társalgási modort, lyukas beszédet, uri bünököt. Ez a nevelés azt a meggyőző-dést ülteti a fiuba, hogy neki egyedüli feladata urnak lennie. Első dolga tehát, hogy régi családok fiahoz dörzsöli magát, akik az új barát nagypajját szívesen elfelejtik az unoka pénzéért. Így e kétféle elemből egyesül egy vidéki város aranyifjusága. Ezek vezeték az ifjuság életét, csinálnak közvéleményt, uralkodnak a kaszinókban s ezek nevelnek a szalonokban világnézetet a lányokba. A nő természeténél fogva alkalmazkodó, lelki formáját a férfi szabja meg. S így ezek a léha, üres lelkek összeszürnek egy olyan társadalmat, mely a mult megszerzett anyagi és lelki értékeit megérteni, megvédeni, gyarapítani teljesen képtelen.

Ezalatt pedig új ideák forogtják fel

fenekestül a társadalmat. A fejlődésnek azt a távoli eredményét, hogy minden ember mint öntudatos egyén s ne mint vezetett vak erő vegyen részt a közös életben, már holnapra akarják megvalósítani. A demokrácia olyan étvagyat keltett, hogy sokan csak a társadalom felének agyonütésével vélik azt kielégíthetni. S egy faj, melynek morálja minden eszközt megenged a küzdelemben, kisajátítja ezeket az ideákat céljai elérésére. Tudatlan, fanatikus tömegeket heccel rá kulturánkra, történelmi intézményeinkre. Beléjük beszéli, hogyha egyszer romban lesz mind az, amit az emberiség kétezer éves vívódása alatt valóvá álmodott, a romokon meg fogják alapítani az univerzális jóllakás közöskonyháját. Oh ez a faj nagyon jól számít! Felhasználja ezt a rengeteg felszabadult energiát, a répet, hogy szétromboljon minden erkölcsi erőt, mozgóvá s így megszerezhetővé tegyen minden vagyont. S a nép a maga egyszerű nagytlekűségével megy utána s midőn azt hiszi, hogy egy eljövendő testvéries jólétért küzd, kapitalistává gömbölyít egy pár szemita apostolt, kirángatja maga alól a multt s urrá teszi Magyarországon azt a fajt, mely mindenüvé az immoralitás, a kiszípolozás, a szétbomlás szellemét vitte magával.

Most kellene mindenkinek elfoglalnia helyét az átalakulás küzdelemben. Most kellene orvossá lenni minden intelligenciának: hallgassa ki a jajgató társadalom sebeit s igyekezzen résztvenni a gyógyítás munkájában. Nagy, új lépés előtt van az emberiség: most van szükség olyanokra, a kik tanulmányozták az emberiség fejlődésének törvényeit, hogy irányítsák a gyorsabb haladásnak induló erőt. Ha az a sok fiatal erő magába szívna a kor termékeny ideáit s elvetné azokat a néphe, e minden erőt adó talajba! Ha egyvé tudnánk lenni

a már megszerzett értékek védelmére! Lehetne-e szebb dolog, mint nagyszerű önfeláldozással beleléni erőnk az ország haladásába? Igaz, hogy akkor még katzenjammeünk sem volna s Berger Mór s Spitzer Icig kávéháznak csufolt lupanar-jaiiban nem zsirosodnának meg otromba fiatalokori büncintől. K.

Ifjusági előadás a színházban.

Mint hogy a mai színház rendes előadásai épen nem olyanok, melyekre akár a szülők, akár a tanárok az ifjuságot nyugodt lelkiismerettel elcengehetnék, örömmel üdvözöltük az eszmét, hogy a helybeli színtársulat bizonyos időközökben délutáni ifjusági előadásokat rendez a helybeli középiskolák tanulói részére, melyeken klasszikus, feltétlen becsű és főleg tisztességű művek előadásával járul hozzá az ifjusági irodalmi műveltségének és művészi érzékének fejlesztéséhez.

Két ízben rendezték a dolog. A *Szép Ilonka* és a *Csikós* előadása tényleg a kitűzött célt szolgálta. Örömmel néztünk *Az Ember tragédiája* és a *Lear király* beigéret színrehozatala elé. A mult csütörtök délutánján ezek helyett kaptuk aztán Rajna Ferencnek dobucsal érdeket szolgáló frivol felcélmenyt a *Hajdúk hadnagya*t.

Miként fejlesztette ez a darab s szereplői (egy-kettő kivételével) az ifjuság erkölcsi és szép-érezkét, arról a földszíntől s páholyoktól elfoglalt diákoknak — az egyéniség különbözősége szerint — sértett szeméremről, vagy felkorbácsolt érzé- kiségtől lángoló arca s a felsőbb leányok szégyentől lesütött szeméi tanuskodtak.

Erős kritikát akartunk írni erről a botrány-ról, de elállunk ettől a szándékunktól, mert a helybeli állami főreáliskola derék igazgatója Kelen Béla a saját hatáskörében egy nagyon értékes és magas erkölcsi színvonalon álló cselekedettel ezt feleslegessé tette.

Az alábbi levél, míg egyrészt teljes felvilágosítást nyújt arra nézve, hogy az iskolák s

alán mégse mernek újni, hiszen farsang éjjelen sokan járnak-kelnek az utcán. De ha késsel támadnak rám, egyik jobbról, a másik balról, aligha lesz mód rá, hogy megmeneküljek. Rettenesen bántott, hogy igazoltságomban a revolveremet a szobában felejtettem. Milyen jó volna most, ha lássam percbetegnél felhúzhatnám a ravaszt s a csövet villogtatva oda tehetném elé a márványasztalra.

— Mivel szolgálhatok? — kértem a képzelhető legnagyobb ridegséggel — de mégis úgy, hogy hangomon lehetőleg ne vegyek észre a romegést. Bántotta volna az önéreztetem, ha észre veszik rajtam a félcimet.

— Egy üveg budai keserűvizet kérünk — mondotta az egyik.

Eszevettem, hogy a hangját készakarva elváltoztatja. S miért változtatja el? Mert szükség van rá. Ha tisztességes szándékkal lenne, bizonyára természetes hangon beszélne, a sapkát is levénné a fejéről s nem vigyázna annyira, hogy a lámpa fényé valahogyan az arcát ne érintse. Aztán budai keserűvizet kérnek! Éjjel fél egy órakor. A kísérletek órájában! Rettenetes! Nyilvánvaló, hogy csak ürügy volt a bejövetelem. Piáne! a keserűviz lenni a pincében van. Most le kell oda niennem. Ott itt fenn maradnak s várnak majd a pinceajtónál, hogy leülhessenek, vagy talán utánam jönnek s ott végeznek velem. Egészen természetes! — gondoltam. Nem is lehet másként. Kieszelt gazemberiség az egész! Valami utón-módon előre kifürkészték, hogy a keserűviz a pincében van, éjjel után idejönnek, ott meggyilkolnak, elrabolják azt a pár kéznél levő forintot, a némi értékemre, aztán kerekét oldanak. Ki fogja meghallani a jalkiáltásaimat s ki lesz tanuja a szörnyű bünténynek? No kedves strassburgi kollégám, hamar megyek utánad.

Higgadságot erőtettem magamra. Ámbár éreztem, hogy a hangom elurálja a belső igaztosságot. Meggyújtottam a gyertyát s készülődtem a lemenetelre.

— Tessék helyet foglalni — szólottam oda hozzájuk. Szinte hallottam a hangom vészjósló ridegségét.

Nem szólalt s meg se mozdultak a helyükön. A szemükkel azonban mintha valami jelet váltottak volna.

Lementem. Hallottam a toronyóra kongását: Háromnegyedgy. Mire a kísérletek ideje lejár, lehet, hogy én véres halott vagyok már s a más világon üdvözlöm strassburgi kollégámat. Szegény anyám! há tudta volna.

Megkiserestem a keserűvizet üveget. De megkiserestem mást is. Egy üveg vitriolt. Jól van! Ha meg kell halnom, nem adom olcsón az életemet. Egy pillanatra figyeltem. Mintha odafönn halkán tanácskoznának.

— Legyetek nyugodtak: ingyen nem ontjátok ki a véretem.

Vártam, jönnek-e utánam?

Csend.

Jöttem fölfelé. A balkezembem volt a keserűviz és a gyertya, a jobbkezembem a vitriolos üveget szorongattam, azzal a kétségbeesett elhártozással, hogy az első gyanus mozdulatra azonnal a fejéhez vágom az egészet. A másikkal aztán talán amugy is elbírok, hacsak a kés nagyon ügyesen nem forogtatja. Mindenesetre baj, hogy én teljesen fegyvertelenül vagyok.

Fölmentem. Az éjjeli látogatók sötéten állottak, mint egy ciprusfa az olasz tengerben. Még zsebkendőm is vettek elő s a szájukra szoritották, hogy még a legkisebb lehetőség is el legyen zárva a megismerésre.

— Tessék — mondán májdnem gombomban.

— Mennyibe kerül?

— Harminc krajcár.

Ersénynt nem vettek elő, félkézzel kivett az egyik három hatost a zsebéből. Aztán valami köszönés felét mormogtak és sietve eltávoztak.

Béztartam az ajtó, megálltam a patika közepe s elkezdtem csodálkozni. Meghúztam kétszer is a fületem, hogy ébren vagyok-e, aztán újra csodálkoztam.

— Leheterlen, hogy igaz legyen. Hát igazan élek? . . . És még csak szándékát se mutatták annak, hogy valami gonoszát terveznek ellenem. Majdhogynem bántam már, hogy miért is nem tettem valamit ellenem. A vitriolos üvegnek milyen jó hasznát vettem volna. Szinte vágytam rá, hogy miért nem vághattam valamelyiknek a fejéhez. A bátorság rendszeren később szokott az emberben agaskodni, a nikor már nincs sok szükség rá. Beláttam, hogy ha a strassburgi rémes eset fel nem izgatja a fantáziámat, hanem valami vidám bohókás szerelmi históriát olvasok, bizonyára nem színezem ki oly élelken az esetet.

Mit volt mit tennem, bele kellett nyugodnom a változatlanba. Lefeküdtem. Sokáig igazítottam hánytam-vetettem a különös látogatás körülményeit, aztán nagyokóra elaludtam.

Másnap többeknek elmondtam a furcsa históriát, azok csodálkoztak velem együtt, de nem tudták a különös esethek további magyarázatát adni.

Jóformán elfelejtettem már az egész esetet, midőn úgy feleslendő multán megszólított Keresztes Náci bátyám.

— Adósod vagyok, mondotta.

— Hogy-hogy? — kértem csodálkozva.

— Egy bocsánatkéréses.

— Nem értem a dolgot, hiszen, tudommal

elsősorban a főreáliskola vezetősége teljesen jó-híszeműleg járt el akkor, midőn az ifjúságot az előadásra elengedte, másrészt biztosítékul szolgál arra nézve, hogy hasonló esetek a jövőben ismét-lődni nem fognak.

Tisztelettel emelünk kalapot Kelemen Béla igazgató úr éber erkölcsi érzéke és energiája előtt és örülünk, hogy egyik nagy középiskolánk ifjúságának nevelése az ő kezeibe van letéve.

Egyáltalán bízunk abban, hogy a felső kereskedelmi iskola s a felsőbb leányiskola derék igazgatói is követni fogják a nagyon szép példát s teljes erővel utját állják annak a manővernek, mely az irodalom- és művészeti nevelés hamis cégére alatt, tanári asszisztencia mellett próbálta meg az ifjúságot rottani.

A főreáliskola igazgatójának Szalkai szin-igazgatóhoz intézett levele a következő:

Igen tisztelt Igazgató Ur!

Tapasztalatból tudván, hogy a színházi idényben a szülők mennyit ostromolják a tanárokat és igazgatókat azért, hogy fiaikat a színházba (sokszor épen nem gyermekeknek való darabokba) elvihessék s e zaklatások elől mily nehéz kitérni, örömmel fogadtam t. Igazgató urnak azon ajánlatát, hogy időről időre délutáni ifjúsági előadásokat önajántra rendezni. Meg is állapítottuk a színröhező darabok műsorát, amiben persze nagyon megkötötte kezünket azon körülmény, hogy csak oly darabokat lehet választani, melyeket a színtársulat már eddig betanult s melyekhez a szükséges díszletek is megvannak. Tekintettel erre, választásunk a következő darabokra esett: Szép Ilonka, A csikós, Lear király és Az ember tragédiája. Az első két előadás le is pergett minden baj nélkül. E héten azonban, mikor Lear királyra került volna a sor, két nappal az előadás előtt megjelent nálam Bérczi színházi titkár ur és t. Igazgató ur nevében előadta, hogy Lear király nem kerülhet színre, mert a főszereplő meg nem készült el a szerep betanulásával, hanem ajánlja helyette Iskarióth c. tragédiát vagy a Hajduk hadnagya c. magyar történeti énekes darabot.

Mivel hogy aggályaim voltak, Az ember tragédiáját hoztam szóba, mire a titkár ur azt mondta, hogy ezzel várjunk még, most sűrűn játszották, nem lenne rá közönség. Hanem újra ajánlotta a Hajduk hadnagyt, elmondván, hogy

soha semmiféle összekülönbözés nem volt közöttünk.

— Az igaz, de mégis volt. A farsang utolján, éjjel.

— Nem értem a dolgot.

Csak mikor aztán elbeszélte, hogy ő volt Békefi Pista közös barátunkkal az éjjeli csendháborító, akkor kezdem eszmélni.

— Jó, jó! — mondtam aztán, — a bocsánat már kész. Csak azt meséld el most már, hogy mi volt az oka a különös farsangi látogatásnak.

— Egy tréfa volt az egész. Bocsánat! de elmondom. Egy nagyobb társaság mulatót együtt. Közöttük volt Seidel Lajos a főkapitány is. Mikor a kedvünk a tulságosnál is nagyobb volt, valakinek éjfélkor az a bölönd ötlete támadt, hogy Lajos barátunk borat mohaí viz helyett keserű vízzel kellene üdíteni, az ötlet csöppjei helyett tűrőcsöppökkel. Az ötlet tetszett s mi ketten vállalkoztunk rá, hogy a vizet megszerezzük. De kitől? A patyikus ismerőseink közül egyik se volt olyan, mint te, a ki egy tréfaért nem haragszik meg, ha éjfélkor keltük is fel érte. Hogy az arcunkat eltakartuk s a hangunkat elváltottattuk, az egészen természetes, hiszen ilyen körülmények között feltétlenül szükséges volt a legszigorúbb inkognitó.

A helyzet magaslatára emelkedve és mélysegre szállva mindent megértettem, s jóízűen kacagva megbocsátottam a mi közkedvelt Náci óatyánk farsangi históriáját.

Az elégtételeim azonban megvan. Belekertül 20 esztendő után a Fejérmegyei Naplóba.

Bilkei Ferenc.

e darabot tavaly Pápán ifjúsági előadáson is bemutatták, jóízű történeti darab, az egész személyzet játszik benne, Bátorinak pompás szerepe van, szóval az ifjúság kiűnődés fog rajta múlatni. Magam, bár gyakori vendége vagyok a budapesti színházoknak, a darabot nem ismertem és csak arra emlékeztem, hogy annak idején a Magyar színházban, Rathonyival a címszerepben, elég szép sikert aratott, azután helyben is többször adták. Bérczi ur lelkes ajánlására tehát aggályaim megszűntek s belenyugodtam a darab-cserébe. Arra nem gondoltam, hogy egy nagy színtársulat vezetői tévedjenek annak megítélésében, hogy valamely darab alkalmas-e ifjúsági előadásra vagy sem. Nagy megütéssel hallottam az előadás után, hogy magában a darabban is vannak sikamlós részek, de még nagyobb baj volt, hogy a játszó személyzet ezeket a részeket a helyett, hogy diszkrétan enyhítette volna, éppen ellenkezőleg nagyon is kiszínizte és ezzel általános megbotránkosztást keltett.

Ez az előre nem látott baj reám nézve főltte kellemellen, de hát az ódiumot, mely ebből esetleg reám hármolhatik, el kell viselnem, hanem kötelességemnek tartom, hogy az esetnek következeit levonjam. Tudomására hozom tehát t. Igazgató urnak, hogy az idény hátralévő részére tanulóinkat végleg eltiltottam a színházlátogatástól, mert csak úgy látom biztos módját annak, hogy a gondjainkra bizott szenge lelkek erkölcsi épségét megóvjuk. További ifjúsági előadásról tehát szó sem lehet.

Székesfehérvár, 1908. február 28.

Teljes tisztelettel
Kelemen Béla,
igazgató.

UJDONSAGOK.

— Az **Öltárogylet** rendes havi szentmiséje holnap, vasárnap reggel 8 órakor lesz a szemnáriumi templomban.

— **Szentségimádás.** Farsang utolsó három napján, a hagyományos szokáshoz híven, a főtemplomban szentségimádás lesz. A szentségimádás reggel 5 órakor tartandó misével kezdődik, szentségbetétel mindennap este 6 órakor.

— **Kinevezések.** Dr. Szóka József, dr. Békés Gyula, Köhler Jenő, dr. Horváth Gyula székesfehérvári kir. törvényszéki, dr. Dolovcsiháki Mihály adonyi kir. járásbírói aljegyzőket jegyzőkké nevezte ki az igazságügyminiszter.

— **Athelyezések.** Tarján Emil mérnököt Nagykanizsáról, Baumgarten Ödön mérnököt Szombathelyről városunkba, Zoltán Emil mérnököt pedig városunkból Nagykanizsára, Vágó Viktor kir. mérnököt az aradi kulturmérnökségtől a székesfehérvári kulturmérnökséghez helyezték át.

— **A Népakadémia:** holnap d. u. 6 órakor Szabó Dező főreáliskolai-tanár tart előadást „A szociáldemokrácia igéret földje”-ről.

— **A Patronage.** A székesfehérvári nővédő egyesület (Patronage) március hó 1-én délután 5 órakor (nem 3 órakor mint jeleztük) tartja szokásos farsangi mulatságát, a Manc-féle ovodában, (Rákóczi u.) melyre az érdeklődő közönséget szívesen látja az Egyesület vezetősége.

— **Kath. Népszövetség városunkban.** A Kath. Népszövetség országosan megindított mozgalomhoz csatlakozott városunk hagyományos vallásosága kath. népe. Mióta a budapesti népszövetségi diszgyűlés kiadta a jelszót a magyar katolicizmus elszórtóságában téllenségre kárthatatott erőinek összegyűjtésére, azóta a mi kath. egyesületeinkben, kath. körökben is megindult a mozgalom, hogy a Kath. Népszövetségnek népfelkelő táborába sorakoztassák fel a város kath. népét. Székesfehérvárnak derekasan, hozzá méltóan ki kell venni részét a magyarországi katolicizmus életére elhatározó mozgalom szervezéséből. Székesfehérvár volt az első, mely 1904-ben egy fenséges kihatásu kath. népgyűlés alkalmával hivta fel az ország katolicus népét a katolicus szervezetek kiépítésére. Ez a nagy idea most testet öltött. Szervezzük hát az egész vonalon, a mi jogaink, javaink egyetlen védvárdó, a Népszövetséget. A mozgalomhoz eddig csatlakozott a Tóváros kath. népe, hol a Kath. Körből indult ki

a toborzás és még lelkesen folyik. A múlt vasárnap Vass József dr. teológiai tanár hatalmas beszédére a Vizivárosban is megindult a mozgalom. Felsővárosban már a szervezeteiket is megalkotották. Ugy halljuk, hogy a Palotaváros sem marad el, innét holnap, vasárnap indít a Kath. Kör magyaranyu toborzót. Hogy aztán a nagy világ is tudomásra szerezzen rólunk, egy nagy népgyűlést tartunk, melyre összegyűlünk újból, valamennyien és megtartjuk a szövetséges jelevítésnek magasatos ünnepét. Népszövetségi vasárnapot csinálunk, amelyen a megye minden községében kibontjuk a Népszövetségi diadalmas lobogóját. A városból kiindul az agitáció az egész vidékre s még a tél folyamán kell, hogy imponáló erővel tudjunk kilépni a világ elé. Ne késlelkedjünk, fegyverkezünk, készülődjünk.

— **A Székesfehérvári Jótékony Nőegylet** vasárnap d. u. 3 órakor a városbaza nagytermében tartja meg ideai tárgysorsjatekát.

— **Meghívó.** A szt. Istvánról címzett székesfehérvári temetkezési társulat f. évi március hó 2-án reggeli 7 órakor a belvárosi plébánia-templomban tartja miséjét, ugyanaz nap d. e. 10 órakor a belvárosi kath. olvasókör helyiségében az évi közgyűlést, és a három utolsó farsangi napon déli 12 órakor pedig a társulati szentségimádást tart.

— **Adomány.** Hrabovszky Aurél kir. ügyész a mentőegyesületnek 10 koronát adományozott.

— **A Fejérmegyei Gazdasági Kör.** tegnapelőlt d. e. 10 órakor tartott választmányi ülését, melyen Lindner Sándor urad. intéző elnököl, az évi közgyűlés idejét ápril. 25 re tűzték ki. Ezen tudomásul vették, hogy a legutóbb tartott farsangi estély tiszta jövedelme 470 honóraóra ru-gott, és elhatározták, hogy a Sz. Kósa Miklós elhalálozásával megtrúlt alelnöki tisztségre Köhler Albert váli jóságkormányzót fogják ajánlani a közgyűlésnek.

— **Értesítés.** A Vasutas Szövetség által rendezendő szabad előadások 1908. évi március 1-én d. u. 4 órakor folytatódónak a városbaza nagytermében, mely alkalommal Varga Mátyás ur a „Szocializmus nevelő eszközeiről” fog előadást tartani. **A Vasutas Szövetség.**

— **Uj utca-átjáró.** A munkástelepi lakosok kérelmére a városi tanács — a mérnöki hivatal előterjesztésére — a Deák Ferenc és Lövidő-utca között, a polgári lövészegyesület tulajdonát képező kert északi részén egy 4 méteres gyalog átjárót tervez. Eziránt megkereste a polgári lövészegylet, melynek válszámánya f. hó 27-én d. u. 3 órakor Tóth Aladár lövészmaster elnökítetével ülést tartott és a tervezetet — a tulajdonjog fenntartásával (évi egy aranyért) elfogadásra fogja ajánlani az egyesület közgyűlésének.

— **A kerékpárosok megrendszabályozása.** A mai postával a következő sorokat kaptuk: Tekintetes szerkesztő ur!

Engedje meg, hogy becses lapjában a múlt napokban „Kerékpár, motor és automobil megrendszabályozása” címen megjelent közleményre vonatkozólag véleményemet nyilváníthassam és azt b. lapjában közlése is tehessem. Székesfehérvár városának tevékeny és ügybuzgó rendőrkapitánya: Zavaros Aladár ur a kerékpár, motor és automobil megrendszabályozása, azoknak számozott táblákkal való ellátása és valószínűleg adó alá vonása tárgyában is indítványt nyújtott be a tek. városi tanácshoz. Bizonyos rendszabályok életbeléptetését, azoknak szigorú betartását mint pl. a város területén való gyorshajts, alkonyat urán-lámpa nélküli járás és ehhez hasonló dolgok tiltását, ezen rendszabály ellen vetők nagyobb pénzösszeggel való megbüntetését, a fentebb jelzett közlekedési eszközöknek számozott táblákkal való ellátását én is nagyon helyén való dolognak találom; de hogy a kerékpár a motor és automobil egy kategóriába vonva évi adó alá is vessék, ezt már nem tartom méltányos dolognak. Ha a motort és az automobil adó alá vonják, még valahogy csak megjárja, mert ezek tulajdonosai a rájuk rótt adót kedvezőbb anyagi viszonyok folytán könnyebben izadják ki, de hogy a kerékpár tulajdonosait is megadóztassák, ez ellentétbe hozom ama sokak nevében, a kik a kerékpározást nem luxusközpén, hanem szükségesnek éltetik. Tekintsünk csak kiassé körül: Kún a D-V

gépgyárban közel 400-500 munkás dolgozik, ezeket jó része napjában háromszor kénytelen az utat a gyári helyiségtől távolos lakásig kerékpáron megtenni. Kénytelen pedig azért, mivel a fenti nagy számból csak kevés az a szerencsés halandó, a ki szorgalmának gyümölcsén: a verejtékkel szerzett, sok nélkülözés után félrekerített pénzecskején a gyár közelében magának csak egyszerű lakást is építhessen, avagy lakás hiányában ott a közben lakást csak bérelhessen is. Sokan a városnak éppen az ellenkező részében laknak, mert itt olcsóbban jutnak lakáshoz. A munkások nagy zöme messze lakik a gyári helyiségtől, de délen mégis mindannyi haszonnal kerékpáron, hogy a munkához új erőt adó szerény kis: ebédjéig családjá közebe költöhesse el. Ezeknél a kerékpározás nem luxus. De ki is üzi manapság a kerékpározást luxusból? Tán a szegény hivatalosok, kézbesítők és a sürgöny-hordók? Avagy talán azok a sok munkával terhelt és kevés fizetéses kereskedő- és iparossegédok, akik egész héten reggeli 7-től esti 8 óráig tartó munkát végeznek? Alkik örülve az egy vasárnap délutáni szabadságuknak, a tavaszi enyhébb idő beálltával vasárnap kora ebéd után vaspapírára pattanva, tömegesen keresik fel a közelebb fekvő kiránduló helyeket, hogy itt egymás közt, jóbarátai körben kissé ártatlanul elszórakozzanak. Mint a fentiekben kiütnek, ezek mindannyia idő és pénzmegtakarításból üzi a kerékpározást. A kik városunkban a kerékpározást luxusból üzik, azoknak vajmi kevés a száma, ezért nem tartanám igazságos dolognak, ha városunkban a kerékpártulajdonosokat megadóztatnák. Mivel levelem elején jeleztem: a kerékpárosok számozott táblákkal való ellátását én is helyeslem, hiszen ezért a város által kiállított, sorszámmal ellátott tábláért minden kerékpártulajdonos egy meghatározott csekély összeget, de ez a lefizetett összeg aztán egyszerűen mindenkorra szóljon. Még csak annyit akarok megjegyezni, hogy az a sok kerékpártulajdonos keresményének jó részét itt a városban költi el. Ez az összeg kitesz középtárlagban 70,000-80,000 koronát és ez a tekintélyes összeg mind a város adófelvétel polgárai zsebébe folyik, a város tehát indirekte már ugys hasznát húz a kerékpártulajdonosok után.

Szabad legyen reménytelen, hogy a tek. városi tanács nem fogja a kerékpár megadóztatására vonatkozó indítványt a közgyűlésnek pártolólal előterjeszteni.

Vörösmarty Mihály,
a Sz. K. E. I. alelnöke.

— **A Széchenyi Szövetség** előkészítő bizottsága csütörtökön este értekezletet tartott, melyen elhatározták, hogy a szövetség tagjainak növelésére agitációt indítanak a meghatározott közgyűlés idejéig, melynek feladata lesz a tisztségek betöltése. A közgyűlés a jövő szombaton este 6 órakor lesz a Kath. Körben.

— **A Nádorcsatorna-Társulat** a mai napra kitűzött ülését márc. 14-re halasztotta el.

— **Ácsmesteri vizsga.** Aschenbrenner István (Lövölde-utca 7.) febr. 14-én szép sikerrel tette le Budapesten az ácsmesteri vizsgát, amely képesíti őt az ácsmesteri teendők önálló kezelésére és vezetésére. A törekvő iparost a közönség jóakaratú gártfogásába ajánljuk.

— **Elítélt szocialista.** Egy évvel ezelőtt a székeshérvári szociálistáknak egyik gyűlésén Handler Gyula kömvisszegő volt az ünnepi szónok, a ki természetesen a tömeg kedve szerint beszélt és szította a kormányt. De ezzel nem elégedett meg, hanem igazán beszédben kikelt az urak és a papok ellen a kik a népet elnyomják. Osztály ellen való igaztatás miatt Handler Gyula a székeshérvári törvénszék elé került, a mely három hónapra államfogházra és száz korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet megokolásában kimondta, hogy bár a szocialista hallgatóságnak több tanúképpen kihallgatott tagja hit alatt vallotta, hogy vádolt nem igazott, a bíróság ezt figyelembe nem vehette, mert bő alkalma volt meggyőződnie, hogy a tanúk a sazkervezet terrozmisának hatásától nem tudtak szabadulni. Az érdekes ítéletet a budapesti tábla Oláh András bíró előadása után ma jóváhagyta.

— **Az ölet tragédiája.** A kassai keresztény szellemű Fejérvácsi újság írja: Az egyik Kálvária-

utcai ház lakói reggel különös jelenetnek voltak tanúi. Egy kis fiú, aki nem vette észre, hogy megfigyelik a pinceablakon keresztül a pincébe, óvatossággal körülnézett s mikor nem vett észre senkit, besurrant a ház kapuján egyenesen a nyitva lévő pincébe. A háztulajdonos azonban látta a gyermek belépőzködését, lábujjhegyen utána ment a pincébe levő pillérek egyike mögött meghúzódva leste, hogy a gyerek mit csinál.

A gyerek egyik kezét sárgarépa előtt tartott és egy hatalmas gyökert tartott a kezében. Soká forgatta, végre rászánta magát és beharapott. Mohón evett, már a második sárgarépát akarta megkenni, mikor a gazda előjött a pillérek mögül s rászólt a gyerekre, hogy mit csinál.

— **Ne bántson, kérem, bácsi,** — nagyon éhes voltam!

— Hát nem kapsz otthon ennét?

— Nincs nekünk semmink. Ha apám hoz is egy pár krajcárt hazra, az pálinkára kell neki!

A jó ember nem bántotta a fiút, pénzt adott neki, hogy vegyen valami enni valót.

— Hát mit fogsz mostenni a pénzzel?

— Elviszem hazra papámnak. Már két napja nem ivott pálinkát!

A gazda erre természetesen visszavette a pénzt s természetesen adta ki a kis fiu enni valóját.

— **Ifjusági színelőadás.** Az iszkaszenti-györgyi róm. kath. ifjuság a múlt vasárnapon pompásan sikerült színelőadást rendezett a kath. iskola termében. A „Sarga csikó” című népszínmű került színpadra, melyet nagy tetszéssel nézelt végig a közönség népe. A siker orszárlánze Radovics Sebő osztálytanított illeti, ki a darabot rendezte s a színpad sikerült diszleteit festette.

— **Milyános elszámozás.** A Magyar Szent Korona Országai Vasutas Szövetsége székeshérvári kerületének f. hó 8-án tartott jötekony-célú táncmulatsága alkalmával a következők voltak kegyesek felülfizetni, a miért ez uton is köszönetet mond a rendezőség.

20 koronát: Dettrich Zsigmond.

15-15 koronát: Kóncz Frigyes. Deutsch Aladár.

10-10 koronát: Rauscher Béla, Elefánthy Alfréd, Winkler Nándor, Gerstauer Béla, Viczerty Zoltán, Palmái János, Polgár József, Kelemen Gyula, dr. Schlamadinger Jenő, dr. Ároky Antal, Aulik József, Schlesinger Sándor, dr. Székely Nándor, Grünfeld Pál, Pick Dezső, Rosenthal H. utóda, Geszty György (Budapest), Magyar Rézhengerművek r. t. (Budapest), Kítsier Samuel (Budapest), Vámos Ignác.

6-6 koronát: Pollák Gusztáv, dr. Löwy Károly, Tóma Károly.

5-5 koronát: Zoltán Emil, dr. Gerber Károly, Kiss Géza, Bandi Ferenc, Ujlaky Hirschler és fia (Alsódomboru), Margolis Emil és társa (Budapest), Trummer Sándor, Schilhan János, dr. Tompa Adolf, Kovács A. Sándor, dr. Strasser Jenő.

4-50-4-50 koronát: Pap Artur, Varga István.

4-4 koronát: Miklós Géza, Schuller József (Budapest), Naszályi József, Zsünger Ignác, Barcza Ignác, Margruber Gyula, Grossek József, Adler Lajos, Perger Róbert, Polcz Ferenc, Hammermüller Antal, Rosenberg Salamon, Bárti Pál, Eies Lajos.

3-50 koronát: Mráz Vencel.

3-3 koronát: Magera Antal, N. N., Halász Károly, Grünfeld Sándor, Schiögl Adolf, Lutor Ferenc, Knezits Imre, Süveges József, P. Gy., Váradi Zsigmond, Horgosy János, Rosenheim Samu (Nagykanizsa), Ludvig Samu, Lhotka István.

2-50 koronát: Vajda Armin.

2-2 koronát: Rostaházi János, Szakács Péter (Bpest), Daróczy István, Vigyázó Imre, Konrád Kálmán, Somogyi Károly, Stigler István, Süveges Ferenc, Szabó Lajos, Sziber Sándor, Szombathelyi József, Sztankovics Aladár, Szücs Endre, Varga István, Ziegelmüller Lajos, Zugovics Károly, Rónai István, Krahlér József, Hauptfogel Ede, Rédei Vilmos, Berger Gyula, Vértessy József, Balogh János, Libermann Ede, Bernát Vilmos, Szili Imre, Landler József, Károlyi József, Baron Ernő, Balázs Viktor, Berger Lipót, Berg-haus Ede, Bódi József, Bogár Sándor, Danzinger Ferenc, Deutsch József, Feigl Sándor, Gandalovits János, Gerlics Ferenc, Klein Viktor, Kovács Sándor, Netzer Károly, Nikovics János, Oszvaid Imre, Pacsai Imre, Schmelhegger Imre.

1-50-1-50 koronát: Somogyi István, Schindler Ede, Szabó Bákó István, Gerő József, Muib Manó.

1-1 koronát: Schmidl József, Borján József, Szigh József, Szücs Dezső, Viczenti Árpád, Gárdonyi Öszkár, Kili János, Szücs Endre, Teller István, Sloyák Samu, Szakács Ernő.

50-50 fillért: Hermani József, Beke N. N., Steczina Lajos, Kovács József, Szigli József, N. N., N. N., Hantner István.

30 fillért: N. N.

— **Országos jubileum zarándoklat Lourdesbe.** Boldogságos Szűz Mária megjelenésének 50. évfordulója alkalmából méltóságos és főtisztelendő dr. Prohászka Ottokár megévés püspök ur vednöksége és nagyságos főtisztelendő dr. Giesswein Sándor ur, biersi apát, kanonok, országgyűlési képviselő és a Szent-István-Társulat alelnöke vezérlete mellett vezeték: főt. Kompanek József esperes-plebános, főt. Fehér Ferenc és főt. Pásztorok József plebános urak. Indulás. 1908 márc. hó-án: A utirány: Budapest—Fiume—Budapest. III. osztály 205 korona, II. osztály 395 korona, I. osztály 500 korona, amely összegben 8 napi szállodai ellátás is befoglalatik és pedig Lourdes 4 nap, Padual 1 nap, Milano 1 nap, Marseille 1 nap, Genua 1 nap, B) Utirány: Ugy mint fent Lourdesig, vissza Genova—Pisa—Róma—Loretto—Fiume—Budapest. III. osztály 250 kor., II. osztály 450 kor., I. osztály 500 korona, amely összegben 11 napi ellátás is befoglalatik és pedig Milano, Marseille, Genova 1-1 nap, Lourdes 4 nap, Róma 4 nap. Részletes programom a következő helyeken kaphatók: Főtisztelendő Fehér Ferenc plebános Ebed (Esztergommegye), Magyar utazási Vállalat r. t. Budapest, IV., Eskü út 3 szám.

— **Fogások kerti magvak árusításánál.** Hogy mire képesek a zavarosban halászó emberek, azt legjobban mutatja a magelárusítással foglalkozó egyes kereskedők ravaszága, kik máshonnan beszerzett kerti magvakat a Mauthner-féle árjegyzék folyó számaival felöltik, mert ezáltal azt a hitet akarják kelteni a vezőkben, hogy Mauthner-féle magot kapnak. A közönség ne hagyja magát megtéveszteni; mert akármilyen szám van, a társak nem is tartalmazza az általánosan legjelesebbnek elismert Mauthner-féle kerti magot.

— **Leánynevelő intézet.** A „Miaszonyunk”-ról nevezett mattaincourti apácák küzvetés hazajukból Törökbálinton, a főváros szomszédságban fekvő kies nyaralóhelyen telepedtek le s ott még a múlt év folyamán egy magánjellegű leánynevelő intézetet nyitottak előkelő szülők gyermekei részére, hol ezek a német, angol, de különösen a francia nyelvet játszva sajátíthatják el s azonkívül a háztartást, sütést, főzést, vasalást stb. is megtanulhatják. E mellett a női kézimunkák legkülönbözőbb nemeiben, zenében (zongora és hegedű), felsőbb rajzokban, olajfestés, aquarell stb. is nyernek oktatást a növendékek s magánúton végezhetik ugy az elemi, mint a polgári és felsőbb leányiskolák valamelyi osztályait. Felöltök 1-2 hónapra is elfogadtatnak, különösen a francia nyelvben való gyakorlás végett. Bővebb tájékoztatóval szivesen szolgál az intézet főnöksége Törökbálinton.

— **Felülfizetések.** A hercegfalvi kath. kör febr. 1 én tartott táncmulatságán felülfizetni szivesek voltak: Berger Máté dr. 5 k., Mészáros Amánd 3 k. Honnig növérek 2 k. 60 f., Keller növérek 2 k. 80 f., Kosyielik Kajetan, Sir László 2 k. 60 f., Keller Ágoston, 2 k. Strott Regina 1 k. 80 f., Kovács Ferenc, Andor Mihály, 1 k. 60 f., Pnsztai József, Hofman Rezső, Erdélyi Gyula, 1 k. Sudár András, Vajda Gyula, Keller Antalné, Goldsmid Istvánné, Németh György, M. Tóth László 90 f., Harángozó Kéri János, Ifj. Majzer János, Rács Mihály, Vida: Ádám, Högyi Mihály, Fülöp Gyula, Botos Mihály, Eklér György, Duffer József, Kurja István, Kovács Gyula, 60 f., Márkovics Ferenc, Ifj. Keller Antal 50 f., Bulá Ferenc, Sudár Fnrenc, Lénárd István, Galambos János, Fekete Vilmos, Asztalos Ferenc, 40 f., Klár Jézsef, Pös Mihály 30 f. Streicher János, Novoth András, Dalmány Pál Márkovics János, Csapke Ferenc, László N. Gölöncsér Mihály, 20 f. Az igazságtel felülfizetőknél ez uton mond köszönetet az elnökség.

Jó házikoszt kapható Megyeháztér 13. sz. alatt.

Tolvaj feleség. Lasics András érdi lakos folyó hó 25-én meglepetve látta, hogy a minap leölt sertésének eldarabolt részei tolvaj kezek birtokába jutottak. Mikor a tüneteknek okait vizsgálta, felfedezte, hogy a tolvaj tulajdon felesége, aki egy idő óta a férjétől való elválásra aspirál. A lopott sertésbűs által egy időre biztosítási akarta magát.

Vasott fickók. Széchenyi Viktor gróf főispánt, mikor kocsiával a múlt hó egyik napján a vasuti nagyházak mellett hajtatott, három fickó Halász János, Boros József és Hopka Pista kocsiját nyomon követte, és az út mellett levő fákra a zuzmarát a kocsiban ülőkre rázta, mely nem kis kellemetlenséget szerzett, úgy, hogy a kocsi is megállott s a fúrge kocsis elriasztotta a kellemetlenkedő fickókat. Ma bánt el velők rendőrség, 10—10 korona pénzbüntetésre, illetőleg 1—1 napi elzárásra ítélvén őket.

Rakadóskezü asszony. Takács Erzsébet polgárdi asszonyt már három ízben büntették lopásért, ez azonban nem akadályozta meg abban, hogy a tolvaj hajlamát megtekézte. A minap Berényi Mór helybéli kereskedő mindenését, Madarász Pétert lopta meg, kit egy pár új csizmával megkérősitott. Mikor értesíteni akarta a csizmát, rajta ütöttek s átadták a rendőrségnek.

Uj erőt ad

A SCOTT-féle Emulsio akkor is, mikor más szer már nem használ. Mindig veszélyes kétes értékű szerekek kísérletezni, amikor az ember egészségéről van szó. **Gyengeség esetében különösen lábadozónál, vagy verszegénység, tüdőbaj, tulerhelt munkából származó betegségek folytán az elővigyázatos ember azonnal ahhoz a szerhez folyamodik, mely számtalan esetben, kivétel nélkül megbízhatóan hat.** Ez a szer a

As Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle mádszor ved-jegyet — a halasat — közik egy-lyembe venni.

SCOTT-féle Emulsio.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógytárban.

Állatkinzás. Kicsis József sertéskereskedő anyira gyonyvót-e-verte lovát, hogy az szegény kinyában összeroskad. Az embertelen sertéske-reskedő 3 napi elzárásban részesült.

Szerencsétlenség. Szántó József velencei lakos kutat ássott szőlőjében. Mikor már négy méter mélyen tartott, az üreg összeomlott s a kutásót maga alá temette. Bizonyára ott lelt maga-ásta sirját, ha a nagy robajjal járó zuhanásra össze nem futnak a szomszédok. Ezek szaporá munkának látva, kiszabadították a már földülkő embert; helyre huzogatták csontjait, ő pedig a földoklás kinyáiban-szájába szedett homoktól prűs-kölyve, de vígan ballagott haza a saját lábán.

Karótolvajok. Ildényi Ferenc rácalmási postamestérnek prűsházát feltörték s egyéb hiányában elemelték az odarakott szőlőkarót. A tolvajokat Kovács György és Kükucska János személyében elfogták s bekísérték a helybeli kir. ügyészség fogházába.

SZINHAZ

Csütörtök, febr. 27.

Tavaszi Hidi Irén jutalomjátéka.

A mi színpadunk hölgyközönségét három részre osztjuk. Az elsőbe tartoznak a komoly muzsa szolgált leányai: *Holczi* és *Solti*. Ők a köznapi kritikán felül állanak. Az ő munkájuk a művészet. Ők nem érnek rá kacagtatni, ők vagy könnyet csalnak a szeméinkbe, vagy a zene, ének hűbájos szárnyaira emelve bennünket a bárányfelhők között a pacsirta csicsérgését juttatják eszünkbe.

A másik osztályt *Kornos* és *Csendes* képezik. Őket már kritizáljuk. A vidám muzsa kacagása, jóízű mókái, mindent feledtető jókedve az ő elemük. Sok bennük a modern, de — s ezt teljesen az ő számlájuk iavára írjuk — általában mindig vigyáznak, hogy köznapiakká ne váljanak, mindig eszükbe jut, hogy a jóízűség, illetőleg a művészetnek is tartoznak. Meltóztassék elhinni: a férfinép ez előtt a két hölgy előtt, illetőleg a művészetük előtt mindig leveszi a kalapját. Olyan férfiakat értek, a kik tanultak is egyetmást s a kik értenek valamit a művészet-hez s nem kereskedő inasokat s az ipariskola szurtos kezű, vastag tenyeréből süvölvényeit.

A harmadik klasszist Hidi maga foglalja le magának. Nagy piaci esernyővel és megfelelő periferiával. A mit az előbbiekben dicsérlünk, arról nála hallgatunk, vagy azt mondjuk, amit ma az ő irányáról mindenki mondott: *ordináré*. Ő a színpadon a *bretti*. Ő ragyog a harmadrendű orfeumi csillag fénykörében. A mit ő a kezébe vesz, az rendesen foltossá válik. Gyengédséget érezni alig tud, de szereti azt, amiről szinte érzi az ember, hogy nincs illata, hanem szaga van. Tetszik érteni a kettő közötti különbséget?

Ha valaki a jutalomjátékát játssa — úgy tudjuk — az első kívánsága, hogy a darabot a maga szája ize, jobban mondvá tehetsége szerint váltszja meg, úgy, hogy mi felel meg jobban a színészi kvalitásainak. Na! Hidi Irén szája izén ugyancsak nincs mit irigyelni. Választott egy falusi libát, a ki városi szolgált, aztán szobalány lesz. Hogy mit csinált abból a szerepből az első felvonásban, az szinte abszurdum! A mi otrombaság egy falusi leányban lehet, azzal mind fölparádéztá az a szerencsétlen szerepet, holott a szerző intenciói szerint a libaság zománca lett volna a Náni ékítője. Aztán miféle páva hangokon ámitotta magát az énekművészet berkeiben. Nem tudjuk, eredetinek, zseniálisnak tartotta-e Hidi kisasszony mindezt, mi azonban egész általánosságban csak egy megjegyzést hallottunk rá: *ordináré*. Vagy talán a sok virág bódította el? Lehet. Elismerjük, hogy eddig minden kar-társánál jobban elhalmozták vele. Lehet, hogy a szépségét honorálták. Készséggel elhisszük. De, hogy a színművésznőt mindez semmire sem illette meg, az bizonyos. A második és harmadik felvonásban már szelidült az ábrázolás, de hát azt természetesen nem Hidi érdemének tudjuk be, hanem a darab korlátainak, a melyek megakadályozták a további feltélen izlésténységeket.

Jutalomjáték lévén, kritikánkat — szokásunkhoz híven — az ünnepeleink szánjuk. A többitől nem szólnunk. Legfeljebb a publikumról annyit, hogy zsufozásig megtöltötte a színházat és változó érzelmei közt hullámzott.

Péntek, február 28.

A doktor ur. Az akadémia a héten mondotta ki Molnár Ferenc nagy művéről, az Ördögről, hogy az erkölcselenség posványában sültekézik. Ezért ütötték el az Akadémia nyári díjától. Másik nagy munkája a „Doktor ur”, a mely nálunk a múlt héten került először színpadra, ha annyira nem is, de mindenesetre szintén nem nélkülözi az előbbi hibáit. S milyen kár. Ez a nagytehet-

ségű fiatalember nem is tudja elképzelni darabját a nélkül, hogy a rómlottságnak az olifántára meg ne hozza a maga áldozatát. A Doktor urba bele-ráncigál egy gimnazista leány, aki éjjel után ad randevut. Mindenesetre nagy hibája magának az írónak, még inkább azonban a közönségnek, a melynek — úgy látszik — az ilyesmi kaviár, a darab ize. Egyébként azonban az újabb színmű-irodalomban alig van darab, amely több szelle-mességgel, a pattogó élecek sziporkáitól inkább volna megvilágítva, mint a Doktor ur. A közön-ség csakhamar belemelegedett Puzsérnak a kör-mönfönl betörőnek remek szerepébe, amely a helyzet komikumánál fogva örülnél örültebb helyzeteket rögtönöz s halálra kacagta magát. A derűtlenség mindvégig állandó volt s a darab ereje ebben a tekintetben mindvégig megmaradt. A színház zsufozásig megtelt s sötétült az, aki még az orkesztrumban is helyet kapott. A színészek között Bátor remekelt. Jobb szerepet nem is ir-hatnának számára a cinikus betörő szerepéni. Nem egyszer a nyílt színen megtapsolták s a közönség nem győzött betelni a dicsőrével. Szatmári, még inkább a felesége hasonlóan pom-piásan játszottak, akiknek sikerében Holczi és Csendes is osztoztak.

Heti műsor. Március hó 1-től március 7-ig. Vasárnap: délután Varázsköring, este Prima-donna. Hétfő: Aranyember. Kedd: Falurossza, Gyárfás jutalomjátéka. Szerda: Goldstein Számi, Gyöngyi vendégjátéka. Csütörtök: Sabin nők el-rablása, Gyöngyi vendégjátéka. Péntek: Tavasz. Szombat: Tündérszelem. Először.

Anyakönyvi statisztika.

1908. február hó 22-től február hó 29-ig.

Születés. Született: 14 törvényes fiú, 13 leány, 0 tör-vénytelen fiú, 0 leány; ezekből halvszületett törvényes fiú 0, leány 0, törvénytelen fiú 0, leány 0. Összesen 27.

Halálozás. Elhalt: 14 fiú, 4 nő; ezekből 7 éven aluli törvényes fiú 5, leány 0, törvénytelen fiú 0, leány 0, 7 éven felüli fiú 9, nő 4. Összesen 18.

E szerint a születés a halálozás 9-el mulja felül.

Elhaltak. Pápay Sándor r. k. postatakarékpénztári tiszt 59 éves, Salétrom-utca 3. — Szalay Károly ág. h. ev. ma-gánzó, 91 éves, Sár-utca 4. — Kusovits Ignác r. k. magánzó 87 éves, Könyök-utca 11. — Süveges Györgyné, Toth Juli-anna, r. k. 74 éves, Kertalja-utca 24. — Pinks József r. k. 5 napos, Olaj-utca 32. — Rózsa László r. k. 19 napos, Buda-ut 31. — Mészöly János ref. kétfestőgyári napszámos, 26 éves, Rác-utca 30. — Mészáros Ferenc r. k. 20 napos, Széchenyi-utca 32. — Kulik Károlyné, Pais Mária, r. k. 47 éves, Selyem-utca 12. — Özv. Horgosi Ferencné, Dobos Zsuzsanna, ref. 77 éves, Ráchegy 1221. — Wachtl Lipót izr. magánzó, 85 éves, Palotai-utca 29. — Vihart István r. k. 2 hónapos, Felsőkirálysor 4. — Mihailovits János, r. k. 5 éves, Cserepes-köz 7. — Özv. Berger Józsefné, Löwinger Julianna, izr. 64 éves, Vásár-tér 5. — Ganz Adolf, izr. ma-gánzó, 85 éves, Kigyó-utca 5. — Madár János r. k. 33 éves, városi napszámos, Maroshegy. — Szentes István r. k. dv. pálya munkás, 42 éves, Homokos. — Bach Sándor r. k. dv. mozdonyvezető, 46 éves, Gyümölcs-utca 16.

MOTORVEVŐK FIGYELMÉBE!

HERKULES-MOTORVÁLLALAT, Budapest, V., Váci-ut 30.

Ajánlja egy cséplési, mint malomüzemre kitűnően alkalmas, legegyszerűbb benzinkomobiljait, melyek V. ker., Váci-ut 30. szám alatti gyárban bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás
kifogástalan üzemért!

Üzemzavarok kizárva! Bámulatosan egyszerű szerkezet!

Redkivül csekély benzinfogyasztás!!! — 13-14 éves fiú is kezelheti!!!

Arjeggék ingyen! — Olcsó árak részletfizetésre!

200 drb. elismert levél a Magyarországon üzemben levő motorokról!

Valodi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3-10 m. hosszú teljes térfüggő-höz (habát, pad-rás és mellény) elegendő, csak	1 szelvény 7 korona
	1 szelvény 10 korona
	1 szelvény 12 korona
	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvény teljes szalonműhöz 20-25-ért szállítás felállítását, úrrésztételt, selyem-kampról stb. stb. gyári áronkól mind a miút meg-bizható és szofitán mindenütt ismert posztó-gyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.
Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a megismerő élvez, ha szövetekétségűl közelebb Siegel-Imhof cég-re, a gyári piacot rólait meg, igen jelentékenyek.

Szabott, legelőszűb árak. Örökös választék.

Alattal, Helyesnek szelvény, míg a legkisebb rendelésnél a cég az ártól ártól.

Műtrágya!!!

a legjobb és a legjutá-
nyosabb áron kapható a
helybeli keresztény fo-
gyasztási szövetkezet
fő- és fióközletében.

Főüzlet: Szőgyény-utca 1.
Fióközlet: Zámoly-utca-33.

LEGJOBB
CIPÓTISZTÍTÓSZER

NIGRIN

mely a legpompásabb fényt adja és a bőrt tartóssá teszi. NIGRIN egészségi szempontból melegen ajánlható, mert NIGRIN folytonos használatnál is a bőrt légmentesen el nem zárja, úgy hogy a láb kiparólgását nem akadályozza.

ST. FERNOLENT, Bécs
cs. és kir. udvari szállító.

Mindenütt kapható!

KOVÁTS PÁL

fűszer, csemege, ásványvíz, bel és külföldi borok és pezsgők,
gazdasági cikkek és veteménymagvak raktára.

Céggfennállás 1840. SZÉKESFEHÉRVÁR. Céggfennállás 1840

Van szerencsém a tavaszi idényre ajánlani arankamentés lucerna, vörös here, baltacim, oberdorfi, lekendorfi, mamuth és olajbogyó takar-mányrépa-, továbbá angol, francia, olasz perje, mezei komocsin, árva-rozsnok, pázsitfű, mohar, bükköny stb. magvakat. Különféle friss konyhakerti magvak! Kék-galic. kénpor, raffia, permetező- és kénező-gépek!

Különféle száraz és olaj-festékek, kencék, (firniss) lakkok, esetek stb. — Főraktár pormentesítő padló olajból.

Bőjti idényre állandóan friss tengeri halak pácolva és füstölve! — Füstölt hal kitünő ízű, 2 korona kilója.

Angolna, francia és belföldi szardínia olajban. Pisztráng.
Ó-bor literje 42 kr. üveg nélkül!
Szíves megrendeléseket kérve, kiváló tisztelettel

Kováts Pál.

HIRDETMÉNY.

Nagymennyiségű első osztályú szokvány minőségű sima és gyökeres Ripária-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyra nemesített első osztályú szokvány minőségű a legjobb bor és csemegefajta

gyökeres fásoltványok

hoznak általunk forgalomba.

BADACSONYVIDÉKI SZŐLŐTELEP
kezelősege, Tapolca (Balaton mellett).

ELECTRO BIOSCOP (Mozgó fényképek)
az „OTTHON” kávéházban Kossuth-utca 13. sz.

Naponta 2300. méter film bemutatás!

Szabad bemenet! I. rendű cigány zenekar! Buffet.

SCHMÖLTZ LÁSZLÓ
CIM, CIMER, SZOBAFESTŐ és MÁZOLÓ
SZÉKESFEHÉRVÁR, VÁSÁRTÉR 17. SZÁM.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát a legnagyobb igényeknek megfelelőleg, szolid árak mellett.

Ugyanott egy jó házból való fiú tanulóknak felvétetik.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.